

BROEKER BIJDRAGEN

UITGAVE VAN DE VERENIGING "OUD BROEK IN WATERLAND"

Nummer 33, februari 1993
Verschijnt onregelmatig
Wordt de leden gratis toegezonden.
Redactie: De Draai 24,
1151 CE Broek in Waterland

Gehele of gedeeltelijke overname
van de inhoud slechts met toestemming en bronvermelding.
Copyright 1993
Vereniging Oud Broek in Waterland

STRAATNAMEN EN HUN BETEKENIS

Deze Broeker Bijdrage is gewijd aan de herkomst van de straatnamen van Broek. Getracht is om zo volledig mogelijk na te gaan wat de oorspronkelijke betekenis van de straatnamen is of waar de namen van zijn afgeleid.

Naast straatnamen zijn enkele namen van wateren, polders en wegen in het dorp en zijn omgeving opgenomen.

In sommige gevallen is het gebleven bij een veronderstelling of een compleet raadsel maar in de meeste gevallen zal dit verhaal veel duidelijk maken.

1. Atjehgouw

De Atjehgouw was vroeger via een draaiende plank verbonden met de huidige Overlekergouw. Deze gouw heette in die tijd in zijn geheel de Buitenweerdergouw. De naam is afgeleid van de provincie "Atjeh" op Sumatra maar wat hiervan de reden is, is onduidelijk.

(Schoon 1759)

2. Belmermeer

De Belmermeer is in 1628 drooggelegd.

De naam is mogelijk ontstaan uit "Bendelmeer". Het eerste deel van dit woord zou afgeleid zijn van "benden" = verbinden. Bendelmeer zou dan een verbindingsmeer betekenen. Een zelfde naamafleiding wordt aangenomen voor de Amsterdamse Bijlmermeer.

(Karsten 1951)

3. Binnenweeren

"Weeren" waren lange en smalle ontginningsstroken waarmee Waterland in de middeleeuwen in cultuur werd gebracht. Binnenweeren was de naam van het land tussen Broek en de Buitenweerdergouw.

In 1970 is de naam gegeven aan de huidige straat.

(Kuyper 1867)

4. De Breeck

"Breeck" is een variant van Braack, een oud-Hollandse benaming voor een meertje dat ontstond bij een dijkdoorbraak. In 1970 is deze benaming

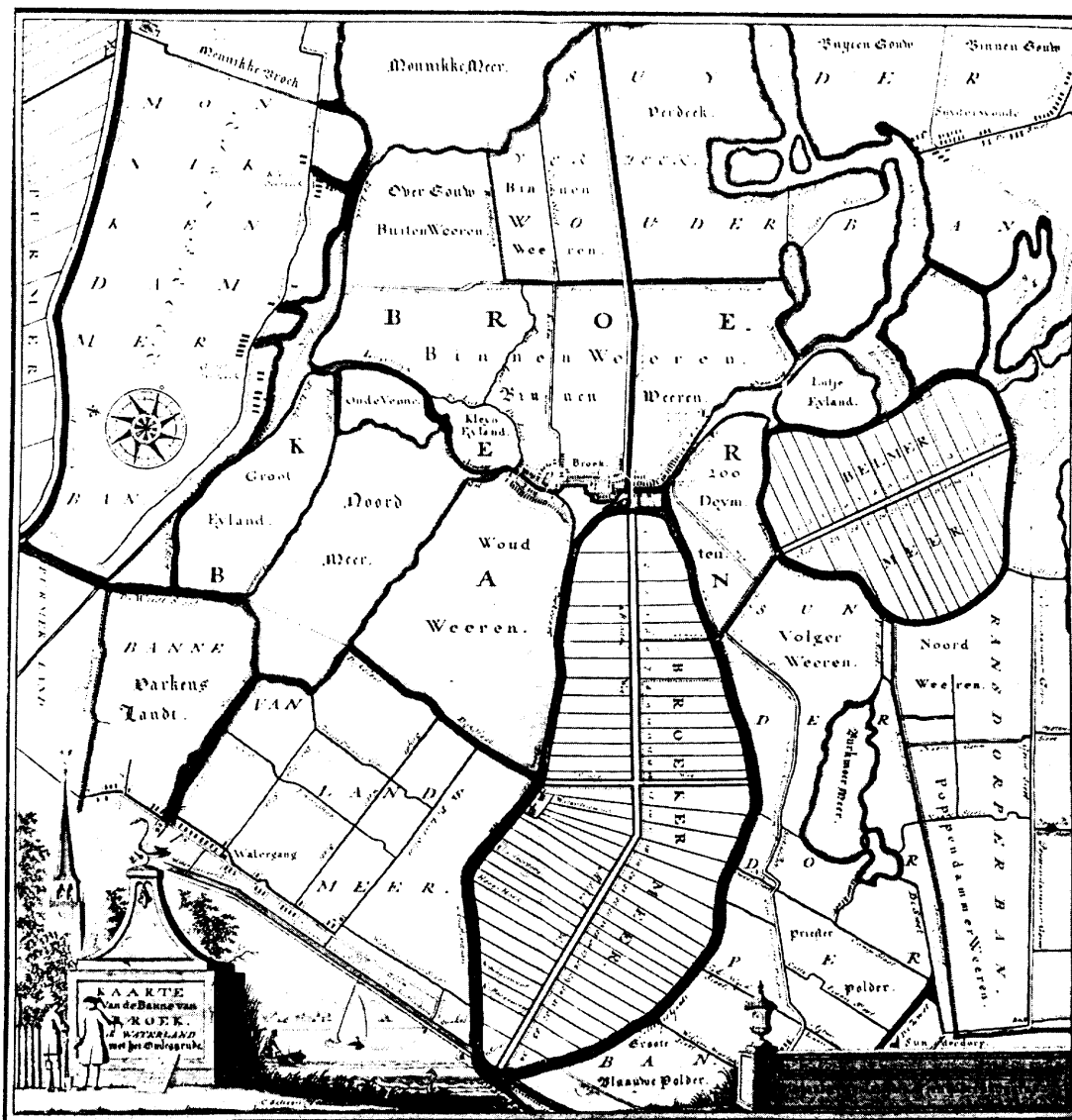
gebruikt als naam voor de huidige straat.
(van Engelenburg)

5. Broekermeerdijk

Deze weg is aangelegd in 1628 op de dijk van de Broekermeerpolder.
Van 1666 tot de aanleg van de huidige S-11 in 1938 was deze weg een onderdeel van het traject dat de zes Noordhollandse steden met Amsterdam verbond. (Van Engelenburg)

6. Buitenweeren

Evenals Binnenweeren een veldnaam. "Buitenweeren" was de naam van het land dat lag tussen de Buitenweerdergouw en de Monnickmeer. In 1965 is de naam gegeven aan de huidige straat.
(Kuyper 1867)

"Kaarte van de banne Broek in Waterland met het omleggende" (Schoon 1759)

7. **Burgemeester Paul Plantsoen**

Dit plantsoen is in 1954 aangelegd en genoemd naar de toenmalige burgemeester Petrus Philippus Paul.

De heer Paul was van 1947 tot 1957 burgemeester van Broek.

(Raadsbesluit)

8. **Cornelis Roelestraat**

Cornelis Roele was inwoner van Broek. Bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog is hij gesneuveld door een Duits bombardement op de kazerne waar hij was gelegerd.

In 1960 is zijn naam gegeven aan de huidige straat.

(Raadsbesluit)

9. **Het Dee**

Deze naam komt voort uit een samenvoeging van "Het Ee". De naam is nog terug te vinden in de beschrijving van Cornelis Schoon (1759).

Het was de naam van het water dat loopt tussen het Leeteinde en het Roomeinde. Het werd onderbroken door het Havenrak en zette zich voort langs het Zuideinde naar het Bozenmeertje. Het gedeelte bij de Langebrug heette in 1595 "Zuyder ye". Ee, Ie, Ye of Aa is een oude benaming voor water.

(Schoon 1759, Broeker Bijdragen 1/1972)

10. **De Dillen**

"Dillen" is een oud Hollandse benaming voor een laaggelegen stuk land.

In 1970 is deze benaming gebruikt voor de huidige straat.

(Karsten 1951, raadsbesluit)

11. **Drs J. van Disweg**

Drs Van Dis heeft zich als lid van Gedeputeerde Staten van Noord Holland erg sterk gemaakt voor de totstandkoming van de ruilverkaveling in Waterland.

Vervolgens heeft hij zich als lid van de Plaatselijk Commissie energiek ingezet voor de start van de realisering van de ruilverkaveling.

De eerste nieuwe weg in het kader van de ruilverkaveling was de omleidingsweg naar de Noordmeer. Het was de eerste, en tevens enige weg van het project die onder leiding van de heer van Dis is voorbereid. Na het overlijden van de heer van Dis heeft men in 1983 besloten om als blijk van waardering zijn naam aan deze weg te geven. (Raadsbesluit)

12. **Dokter C. Bakkerstraat**

Deze straat is genoemd naar dokter Cornelis Bakker, van 1890 tot 1920 gemeentearts in Broek. Dokter Bakker was tevens bekend als auteur van het standaardwerk Volksgeneeskunde in Waterland en vele kleinere artikelen op medisch-historisch gebied. In 1959 is zijn naam met toestemming van zijn dochter, mevrouw N.C. Rümke-Bakker, gegeven aan de huidige straat.

(Raadsbesluit)

